

Výstava *Stará bydliště* je esejí o mizení české krajiny

26. listopadu 2019 bude v brněnském Domě pánů z Kunštátu otevřena výstava *Stará bydliště*. Představí díla šestnácti českých výtvarníků, výtvarnic a architektů, kteří se zabývají reflexí stavu české krajiny. Název odkazuje k exilové sbírce *Stará bydliště* brněnského básníka Ivana Blatného, jehož sté výročí narození si v prosinci roku 2019 připomeneme. Výstava potrvá do 29. března 2020.

Úvahy o mizení země a krajiny vycházejí z dlouhodobé snahy ústecké kurátorky Venduly Fremlové zamezit zastavění jedné krušnohorské louky logistickým centrem. Od osobního aktivismu na lokální úrovni vedla cesta k promýšlení a k reflexi problematiky proměn vztahu člověka ke krajině také v oblasti vizuálního umění. Další inspirací pro vznik výstavy byla poezie brněnského básníka Ivana Blatného, především sbírka *Melancholické procházky* a exilová sbírka *Stará bydliště*. „*Pro Blatného bylo místo a krajina stěžejním tématem. V souvislosti se stým výročím básníkova narození si můžeme klást řadu otázek. Jak se proměnilo naše vnímání přírody a kulturní i městské krajiny? Jaká byla „stará bydliště“ Ivana Blatného a co znamenají dnes pro nás? Zanecháme po sobě i my nějaká? Nebo jen krajinu neobyvatelnou?*“, dodává kurátorka výstavy Vendula Fremlová.

Šestnáct českých výtvarníků, výtvarnic i architektů různých generací rozvíjí úvahy o krajině svého domova s nostalgií, environmentálním smutkem i potřebou poukázat na aktuální problémy. Nucená kolektivizace, neekologického hospodaření či těžba uhlí jsou zásahy, s nimiž se česká krajina vyrovnává dodnes. Přitom se opět objevují projekty (včetně intenzivního zemědělství), které chtějí využít určitá území tak nadlimitně, že je nevratně znehodnocují nebo zcela likvidují. Každý den mizí další hektary půdy pod vrstvami betonu a z české krajiny se stává velké překladiště uprostřed Evropy. „*Za poslední tři roky se celková plocha skladů u nás zdvojnásobila. Kombinace levné práce, centrální polohy a rozmachu online nakupování tu připravila ideální podmínky pro současný explozivní růst logistických parků. V poměru k HDP jich máme už téměř dvakrát více než v Polsku a třikrát více než v Maďarsku a na Slovensku,*“ uvádí čtveřice architektů, autorů projektu *Krajiny logistiky*, který bude ve výstavě také zastoupen.

Výstava *Stará bydliště* vedle sebe staví díla, která se kriticky vyjadřují k současnému stavu krajiny, ale i taková, která odrážejí krajinu minulosti, vnitřní krajinu umělců a umělkyň, více či méně idealizovanou a přirozenou, bez ekologických zátěží a klimatických změn, postavenou na vnímání jejích základních prvků a úběžníků (strom, řeka, kámen, obloha, dům, plot, zvíře, člověk). Tento postup, jakousi juxtapozici, nalezneme také v Blatného exilových básních. Blatný vedle sebe klade svoji tehdejší realitu, realitu jiného státu, jiného podnebí, jiných barev a zvyklostí a vzpomínky na důvěrně známá místa, milované osoby a věci, jakoby je v paměti znovu ohledával. Výstava, v níž se objeví i úryvky básní ze sbírek *Melancholické procházky* a *Stará bydliště*, se tak vztahuje nejen k vrstvám vědomí, vzpomínkám na konkrétní místa, ale také k více či méně pomíjivým hodnotám, které naopak my otiskujeme do podoby konkrétních míst.

Doprovodný program k výstavě nabídne kromě komentovaných prohlídek také diskusní večer k tématu logistických center a architektury (Krajiny logistiky: Ocelová města), projekci filmu *Krajina v tísní* nebo pořad Radka Fridricha komponovaný z básní Ivana Blatného.

Současně s výstavou *Stará bydliště* bude v Galerii G99 v přízemí Domu pánů z Kunštátu otevřena instalace ***Dancing makes you as happy as a 2073,25 euro pay rise*** fotografky Ines Karčákové. Karčáková studovala Ateliér nových médií na košické FUTU a poté na Katedře fotografie FAMU v ateliéru Hynka Alta. V její tvorbě se odráží zájem o témata jako světlo, čas, prostor a narušení souvislostí mezi nimi navzájem. V poslední době se primárně věnuje zkoumání astrofotografie, mimo jiné reliktnímu záření, které stálo na počátku samotného vesmíru, nebo hranici mezi surovým záznamem z teleskopu a estetizovanou fotografií sloužící k popularizaci astronomie. Výstava *Dancing makes you as happy as a 2073,25 euro pay rise* bude v prostorách Galerie G99 k vidění od 27. listopadu 2019 do 2. února 2020. Kurátorem výstavy je Jen Kratochvíl.

Stará bydliště **Old Addresses**

27. 11. 2019 – 29. 3. 2020

Jan Ambrůz, Marie Blabolilová, Kateřina Frejlichová, Radek Fridrich, Anežka Kovalová, Lukáš Kováčik, Jiří Kubový, Miroslav Pazdera, Tadeáš Říha, Zorka Ságlová, Martin Špičák, Dagmar Šubrtová, Michaela Thelenová, Vladimír Turner, Diana Winklerová, Martin Zet

Kurátorka: Vendula Fremlová
Vernisáž: 26. 11. v 18 h
Dům pánů z Kunštátu, 1. patro

Ines Karčáková
Dancing makes you as happy as a 2073,25 euro pay rise
27. 11. 2019 – 2. 2. 2020
Vernisáž: 26. 11. 2019 v 18 h
Galerie G99, Dům pánů z Kunštátu
Kurátor: Jen Kratochvíl

**Kontakt pro média: Anna Saavedra, Dům umění města Brna, saavedra@dum-umeni.cz,
M (00420) 774 22 73 75**

DOPROVODNÝ PROGRAM

26. 11. 2019 18 h Vernisáž výstavy, hudební doprovod Král Doubek

27. 11. 2019 17 h Komentovaná prohlídka výstavy s kurátorkou Vendulou Fremlovou

12. 12. 2019 16–17.30 h **Architektem krajiny nekrajiny**

Tvůrčí dílna pro děti prvního stupně ZŠ na téma *krajina* inspirovaná výstavou *Stará bydliště*.

19. 2. 2020 18 h **Krajina v tísní**

Projekce filmu *Krajina v tísní* se uskuteční v rámci iniciativy festivalu *Jeden svět „Promítej i ty!“*. Na projekci naváže diskuze o stavu české krajiny s Ing. Janou Moravcovou, bývalou pracovnící České inspekce životního prostředí a současnou ředitelkou neziskové organizace Beleco.

Krajina v tísní (režie Petr Jančárek, 2017)

Bleskové záplavy i vysychání krajiny jsou projevem proměn globálního klimatu i důsledkem našeho zacházení s přírodou. Nový film z produkce *Člověka v tísní* ukazuje dlouhodobý a dalekosáhlý důsledek špatného nakládání s českou krajinou.

25. 2. 2020 18 h **Kolážovaný Blatný**

Básník Radek Fridrich uvede komponovaný výbor textů z rané tvorby Ivana Blatného v rámci výročí „Vítězného února“.

14. 3. 2020 18 h **Krajiny logistiky (Tadeáš Říha, Miroslav Pazdera, Kateřina Frejlichová, Martin Špičák): Ocelová města**

Diskusní večer k tématu logistických center a architektury

Dům umění města Brna
The Brno House of Arts

Malinovského nám. 2, Brno
www.dum-umeni.cz

Nejjednodušší možná architektura podpírá a obaluje složitý komplex triviálních procesů logistiky. Za poslední tři roky se celková plocha skladů u nás zdvojnásobila. Kombinace levné práce, centrální polohy a rozmachu online nakupování tu připravila ideální podmínky pro současný explozivní růst logistických parků. V poměru k HDP jich máme už téměř dvakrát více než v Polsku a třikrát více než v Maďarsku a na Slovensku.

29. 3. 2020 17 h Komentovaná prohlídka výstavy s kurátorkou Vendulou Fremlovou